

[Schovelin.]

Venstre (Hauch) udtalte, paa mit Partis Vegne sige, at vi kan ikke fravige disse Forbehold, og hvis man i saa Henseende har Oplysninger, som kan være af nogen Betydning, fra de øvrige Ministerier, af hvilke Forslaget er tiltraadt, forekommer det os ifølge hele Sagens Natur at være det bedste, at disse Oplysninger forelægges i et Udvalg. Jeg skal derfor for mit Partis Vedkommende forbeholde mig at stille Forslag om Udvalgs Nedsættelse ved Behandlingens Afslutning.

Veistrup: Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale, at man gaar til Ratifikation af den Giftgasprotokol, som der her er Tale om. Denne Protokol forbyder til Krigsbrug at anvende kvælende, giftige eller lignende Gasarter samt bakteriologiske Krigsmidler. Der findes desværre to Forbehold, som den højtærede Minister allerede har omtalt, idet han samtidig gjorde opmærksom paa, at han agtede at stille Ændringsforslag om de to Forbeholds Fjernelse. Det billiger vi ganske. Jeg tror, den ærede sidste Taler (Schovelin) havde fuldstændig Uret i sin Argumentation, naar han vilde hævde, at disse Forbehold netop vilde beskytte Befolkningen her i Landet. De indeholder tværtimod en Fare, og vi vil derfor med Tilfredshed se dem udgaa, dette saa meget mere, som Vælgerne paa Vælgermøderne og ved selve Valget i al Almindelighed uden noget Forbehold har fordømt denne Form for Krigsførelse, jeg kan gerne sige den mest djævelske Form, der findes, Krigen med Giftgas og bakteriologiske Midler. Jeg anbefaler altsaa Forslaget og det Ændringsforslag, der er stillet i Udsigt af den højtærede Udenrigsminister.

Udenrigsministeren (P. Munch): Den ærede Ordfører for Venstre (Hauch) understregede, at hans Opfattelse af Spørgsmaalet om Forbehold vilde være noget afhængig af, hvorledes de tre i Motiverne nævnte Ministerier stillede sig, idet han havde opfattet det saaledes, at Tanken om et Forbehold ikke var udgaaet fra Udenrigsministeriet, men skyldtes en Henvendelse fra de paagældende Ministerier. Saaledes har jeg ogsaa, da jeg oprindelig læste Motiverne, opfattet de Vendinger, der bruges dér. Men det fremgaar af Oplysninger, der foreligger for mig, at da Udenrigsministeriet i 1928 henvendte sig til de paagældende Ministerier, var det med Forespørgsel om Ratificering med de omtalte Forbehold, og de paagældende Ministerier svarede, at de sluttede sig til Forslaget i

den Form, som Udenrigsministeriet havde givet det. Initiativet var altsaa allerede den Gang, saa vidt jeg forstaaer de foreliggende Oplysninger, Udenrigsministeriets.

Jeg ser ikke selv, hvilken Betydning det kan have til Sikring af Befolkningen, saaledes som den ærede Ordfører for det konservative Parti (Schovelin) mente, at vi opretholder Forbehold af denne Art. Den eneste Betydning, Forbeholdet, saa vidt jeg kan forstaa, kan have, er dette at give en Slags, om man vil, moralsk Baggrund for i Lande, der har taget dette Forbehold, at foretage en Fabrikation af giftige Gasarter og andre Midler til Anvendelse i den kemiske Krig. Det er min Opfattelse, at en Fabrikation med saadan Anvendelse for Øje maa anses for at være udelukket i Danmark, og jeg ser derfor ikke, at Danmark kan have nogen som helst Interesse i Forbeholdets Opretholdelse.

Jeg ser heller ikke, at det skulde være mere betænkeligt for Danmark at undlade at tage Forbehold, end det har været for andre Magter. Da den store Gruppe Magter enedes om Protokollen, var det ikke deres Tanke, at der skulde føjes et saadant Forbehold til, eller at det paa nogen Maade var nødvendigt. Og blandt de Stater, der har ratificeret uden Forbehold, er ikke blot Stater, der er bundne ved Fredstraktater, men ogsaa Stater som Polen og Italien foruden forskellige Stater, der ikke hører til det europæiske Omraade. Og at vi i højere Grad end de Lande, jeg har nævnt, skulde forbeholde os at deltage i den kemiske Krig, kan jeg ikke se nogen virkelig Begrundelse for. Jeg vil derfor haabe, at vi under den fortsatte Behandling maa kunne komme til Forstaaelse af, at dette Forbehold for Danmarks Vedkommende er upaakrævet, idet der ikke kan gives fornøden Begrundelse for det.

Hauch: Jeg skal bekræfte den højtærede Udenrigsministers Opfattelse, at dersom der ikke fra de andre Ministeriers Side foreligger saadanne Ønsker, som har dikteret dem deres Stilling, og som Bemærkningerne giver Udtryk for, kan vi tage under Overvejelse at tiltræde det bebudede Ændringsforslag. Nu erfarer jeg imidlertid af det, som den højtærede Minister sagde, at den egentlige Kilde til den Form, der her foreligger, er selve Udenrigsministeriet. Derom vil vi imidlertid kunne faa nærmere Oplysninger, idet jeg skønner, at Sagen vil komme i et Udvalg. Jeg skal senere, ogsaa under Hensyn til den Form, Forhandlingerne har taget, tillade mig at foreslaa et saadant